

Таким чином, використання голштинської худоби з метою покращення молочної продуктивності чорно-рябої породи в умовах західного регіону України одночасно підвищує енергію росту, покращує відгодівельні і м'ясні якості потомства. Більш високими показниками росту, кращими забійними і м'ясними якостями серед голштинського поголів'я характеризуються тварини з 3/4 і 7/8 частками крові покращуючої породи.

Зубець М.В. Наукові тенденції породотворення в скотарстві України. // Вісник аграрної науки.-1994.-С.74-83.

Хмара П.І., Федорович Є.І., Лабунський П.В., Кравець С.М. Господарсько-корисні ознаки імпортованого голштинізованого поголів'я різної селекції на Львівщині. // Нові методи селекції і відтворення високопродуктивних порід і типів тварин. – К.: Асоціація "Україна", 1996.-С.168-169.

Єфіменко М.Я. Українська чорно-ряба молочна порода. // Тваринництво України.-1996.-№1-С.6-8.

Пахолок В.С. Вплив генофондів на тип і молочну продуктивність корів чорно-рябої породи різних генотипів. Матеріали доп. наук.-вироби. конф. "Теоретичні і практичні аспекти породотворювального процесу у молочному та м'ясному скотарстві"- К.: Асоціація "Україна", 1995.-С.147-148.

Мамчак І.В., Бранюк А.П., Довгополий І.М., Остапів Д.С. Особливості будови тіла бугаїв споріднених порід чорно-рябої худоби // Актуальні проблеми медицини, біології, ветеринарії і сільського господарства. Львів, 1996. – С.149-156.

УДК 636.22/28.082

М.О.КОСОВ*

ПРОДУКТИВНЕ ДОВГОЛІТТЯ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Інститут тваринництва УААН

Одним із важливих резервів подальшого збільшення племінних якостей тварин є більш тривале їх господарське і виробниче використання.

Сільськогосподарські тварини визначаються досить великим біологічно можливим довголіттям. Цю можливість необхідно використовувати для продовження терміну їх продуктивного використання.

В останні роки продуктивних тварин у господарствах використовують не тривалий час, більше всього 4-5 лактацій, хоча природна тривалість їх життя може бути до 30 і більше років (О.П.Маркушин, 1957, 1974).

В нових умовах господарювання з виникненням великої кількості приватних господарств, проблема раціональних строків використання сільськогосподарських тварин, в тому числі корів являється досить актуальною, мається на увазі довголіття, яке забезпечує період життя тварин з рентабельною продуктивністю.

В д/г "Українка" проведені дослідження продуктивного довголіття корів української червоно-рябої молочної породи. Виявилось, що корови цієї породи в середньому мали тривалість продуктивного довголіття 5,39 лактацій, вміст жиру за врахований період складав 3,94%, надій за лактацію стано-

* Науковий керівник – доктор с.-г. наук, професор Ю.Д.Рубан.

вив 5778,9 кг. Тварини з 4-5 лактаціями склали 30,6% з 6-ю – 23,5%, 7 – 8,2%, 8 – 3,1%, 9 – 4,0%. Надій за лактацію у корів по 9 лактації становив від 4315 кг до 5968 кг, вміст жиру 3,54 – 4,04%, по 10-й лактації – 5866 кг і 3,51% відповідно. Формування корів по групам з 4 до 5 і з 6 до 10 лактації показали, що продуктивність корів після 5 лактації (в середньому 6,77) має збільшення прижиттєвого надою на 14728 кг (57,6%). По I групі надій за лактацію становив 5634,7кг, прижиттєвий – 25553,1 кг, вміст жиру – 3,97%, по II групі відповідно – 6000,6 кг, 40274,9 кг і 3,89%.

Більш тривале використання молочних корів у стаді дозволить зменшити собівартість, одержати більше продукції, а тварин особливо цінної категорії (корів-рекордисток, биків-плідників) зберігати до максимальних вікових періодів.

Аналіз результатів економічної ефективності виробничого довголіття корів в д/г “Українка” свідчить, що збільшення кількості лактацій з 3,4 (в середньому по стаду) до 5,39 (по дослідній групі) суттєво підвищує вихід продукції в середньому за рік і весь період життя.

УДК 636.32/38.082.03

Н.О.КОСОВА

ПРОДУКТИВНІСТЬ МАТОК ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ РЕПРОДУКТИВНОСТІ

Інститут тваринництва УААН

Плодючість овець тісно пов'язана з віком маток. Скоростиглі вівці породи прекос, англійські м'ясні та їх помісі дають найбільшу кількість ягнят у віці 3-4 років. У старшому віці плодючість маток значно зменшується [Н.Я.Дорошенко, Г.А.Куц, М.Ф.Симонов, 1972].

При інтенсивному веденні вівчарства строк племінного використання маток не повинен перевищувати 5-6 років. Практика показує, що при добрій годівлі та утриманні навіть від старих маток можна одержувати багато ягнят.

Утворення харківського внутріпородного типу овець у породі прекос на основі відтворювального схрещування з австралійськими мериносами, полварсами і коріделями має суттєві переваги за показниками вовнової продуктивності над тваринами вихідної породи прекос, але потребує поліпшення таких ознак як скоростиглість, плодючість та поглиблення консолідації за ознаками високої якості вовни.

Робота з формування нових ліній проводиться у провідних племзаводах з розведення прекосів.

На початковому етапі формування ліній з підвищеною плодючістю були добрані матки, що походять переважно із числа двійнят та трійнят і мають високі показники при першому ягнінні та високі показники репродуктивного використання.

Щоб передбачити можливі зміни продуктивності овець під впливом селекції на підвищення плодючості, нами на базі ОАО “Степок” було досліджено продуктивність маток, що мають різні показники плодючості за